

20. maj 2005
Journal: 3-67/020657

Til
Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Indsigelse til Forslag til landsplandirektiv for udvidelse af sommerhusområder i kystnærhedszonen

Danmarks Naturfredningsforening har med interesse læst det forslag til landsplandirektiv for udvidelse af sommerhusområder i kystnærhedszonen, som de sidste par måneder har været ude i offentlig høring. Foreningen har en række dels generelle bemærkninger, og dels konkrete bemærkninger til de områder, som foreningen finder problematiske i forhold til natur- og landskab samt kulturhistoriske interesser.

Generelle bemærkninger:

Som udgangspunkt mener foreningen, at der er de sommerhuse i Danmark, som der skal være. Nogle steder er der måske endda for mange, hvis hensyn til natur og landskab også skal tilgodeses. Næsten 30 års fuldt stop for nye udlæg til sommerhuse bør ikke afløses af en æra, hvor der atter åbnes for nye sommerhusområder. Det er ude af proportioner med den linie, som hidtil har været lagt, med naturens aktuelle tilstand og med befolkningens ønsker.

Det er et generelt problem, at både kommunernes ønsker og forslaget til landsplandirektiv kun sporadisk forholder sig til de gældende regionplaners indhold om arealanvendelse og beskyttelse i relation til de arealer, hvor der ønskes nye sommerhusområder. Eksempelvis står der ikke i landsplandirektivet et ord om regionplanernes konkrete varetagelse af kulturmiljøinteresser i relation til de ønskede arealudlæg.

Det er et krav i planloven, at regionplanrevisioner og regionplantillæg skal redegøre for den hidtidige planlægning for de arealer og områder, der omfattes af revisionen. Baggrunden herfor er et hensyn til offentligheden (herunder andre myndigheder og interessevaretagere), der ikke kan forventes at kende den hidtidige planlægning for de berørte arealer og områder. Landsplandirektivet skal danne grundlag for udarbejdelse af kommuneplantillæg og lokalplaner for de nye sommerhusområder og træder derfor ind som ramme for den kommunale planlægning i stedet for en regionplanrevision. Det er derfor stærkt kritisabelt, at landsplandirektivet ikke udfylder denne ramme.

I landsplandirektivets indledning hedder det bl.a. om bemyndigelsen af ministeren efter den reviderede planlov, *at miljøministeren ved afgørelse af hvilke sommerhusområder der kan udvides, skal finde det godtgjort, at udvidelsen kan forventes at få lokaløkonomisk effekt.* Det fremgår ikke, hvilket grundlag denne godtgørelse skal baseres på. Hvert amtsafsnit i landsplandirektivet indledes imidlertid bl.a. med en kort generel vurdering af den økonomiske effekt af arealudlægget, som ikke godtgør andet end fromme ønsker og formodninger.

Der bør stilles kvalificerede krav til det beslutningsgrundlag, som ministeren skal foretage sin vurdering på. I den forbindelse skal opmærksomheden henledes på en regionplanrapport, som Fyns Amt udarbejdede i midten af 1970'erne om de kommunaløkonomiske konsekvenser af nye sommerhusområder. Rapporten analyserede de økonomiske konsekvenser for tre kommuner incl. sommerhusgæsternes forbrug af varer og serviceydelser lokalt og konkluderede bl.a., at nye sommerhusområder var en nettoudgift for den kommunale økonomi. Tilsvarende beregningsmodeller burde kunne danne beslutningsgrundlag for ministerens vurdering, hvis ovennævnte bemyndigelse skal tages alvorligt.

Landsplandirektivets generelle retningslinier (§ 2.3) indeholder bestemmelser om, at kommunerne kan søge om dispensation til at reducere naturbeskyttelseslovens bygge- og beskyttelseslinier. For så vidt angår fortidsmindebeskyttelseslinien finder DN det stærkt betænkeligt at reducere denne beskyttelseslinie, idet fortidsmindet bør ses i sammenhæng med det landskab, hvori det i sin tid er blevet placeret, for at forstå dets funktion. DN har derfor i nogle tilfælde anbefalet, at arealet i stedet for udtages af landsplandirektivet, eller at direktivet i konkrete tilfælde anfører, at der skal sikres en landskabelig sammenhæng mellem fortidsminderne og landskabet uden for sommerhusområdet.

Af landsplandirektivets §§ 2.4 og 2.5 fremgår, at lokalplaners retningslinier skal indeholde bestemmelser om, at tilstanden af beskyttede naturtyper og sten- og jorddiger ikke må ændres. DN tolker dette som en bestemmelse om, at der ikke må meddeles dispensation fra naturbeskyttelseslovens §§ 3 og 4 inden for de udlagte områder. Det er i øvrigt foreningens holdning at disse områder bør tages helt ud af direktivet, så der ikke efterfølgende opstår et pres fra kommunerne for at dispensere fra det generelle forbud.

Endelig er der i en del af de foreslåede nye sommerhusområder angivet delområder, som ikke må bebygges. Foreningen opfordrer til, at disse arealer tages ud af udpegningen, så der ikke på sigt bliver et pres for at bebygge områderne.

Konkrete bemærkninger til de enkelte forslag til nye arealudlæg:

Fyns Amt:	Sommerhusområde	Antal nye sommerhuse	Bemærkninger
Fåborg Kommune:	Hesseløje-Fruerlund	28	Det eksisterende sommerhusområde ligger mod havet meget godt "gemt" neden for en bakke. Det foreslåede nye område ligger på en bakke og vil kunne ses tydeligt fra havet. På den baggrund foreslås som minimum de to øverste rækker udtaget.
	Horne Sommerland	140	Der er generelt tale om en meget stor udvidelse på 140 grunde, som vil have markant negativ betydning for hele landskabet. Den østlige del af forslaget ligger stort set i sin helhed indenfor beskyttelseslinien omkring en stendysse og/eller indenfor skovbyggelinien omkring skov. Under hensyn til muligheden for at opleve stendyssen i sammenhæng med det omgivende landskab bør den østlige del af området udgå af arealudlægget. Generelt mener foreningen at de områder, som indeholder beskyttede stendiger, skovbyggelinie, bygge- og beskyttelseslinie mv. bør udgå, da de giver kommunerne

			<p>en forventning om, at der kan foregå noget indenfor disse områder, eller medfører, at der vil blive et vist pres for det. Der bør derfor som minimum i landsplandirektivet stilles vilkår om, at disse beskyttelser skal respekteres fuldt ud. DN bifalder at den nordvestlige del skal friholdes for bebyggelse, men er undrende overfor hvorfor arealet indgår som en del af sommerhusudvidelsen, når det ikke kan bebygges.</p> <p>Endelig skal foreningen gøre opmærksom på at en del af den foreslåede udvidelse ligger indenfor bufferzonen på 300 meter omkring en svinefarm.</p>
Svendborg Kommune:	Vemmenæs (Stenodden)	40	<p>Arealet ligger ikke bag ved, men ved siden af det eksisterende sommerhusområde, set i relation til kysten mod vest, og opfylder således ikke kriterierne for udlæg til nye sommerhusområder. Det nye område vil kunne ses fra kysten, vandet og Valdemars Slot på den anden side af Lunkebugten. Lunkebugten og Siøbugten udgør begge en del af det internationale naturbeskyttelsesområde "Det sydfynske øhav", der er udpeget som EF-habitatområde, EF-Fuglebeskyttelsesområde og Ramsarområde. Samtidig ligger en del af arealet indenfor skovbyggelinien omkring Stenodde Skov. DN anbefaler at hele arealet udtages af landsplandirektivet, da det på flere punkter strider imod de kriterier der er Planlovens vilkår for nye sommerhuse.</p>
Ørbæk Kommune:	Slude Strand	27	Bør udtages af landsplandirektivet da det ikke vil have sammenhæng med det eksisterende sommerhusområde.
	Tårup Strand	92	Bør udtages af landsplandirektivet, da det er meget smalt, stærkt opdelt og uden sammenhæng med det eksisterende sommerhusområde.
Nordjyllands Amt:	Sommerhusområde	Antal nye sommerhuse	Bemærkninger
Fjerritslev Kommune:	Hjordtal	50	<p>Forslaget ligger ikke fuldt ud bag ved eksisterende sommerhusområde. Desuden er en del af området omfattet af det fredningsforslag for Lien, som Nordjyllands Amt og Danmarks Naturfredningsforening har rejst, tillige med at hele området i henhold til regionplanen ligger i uforstyrret landskab.</p>
	Svinkløv	30	<p>Det vestlige område, som er ret åbent, og mest ager, har mod øst en buet afgrænsning ind mod 4 markante gravhøje, som</p>

			<p>er i visuel kontakt med selve den store fredning af Kollerup Klit fra 1972 på ca. 1000 ha. Denne del burde have været med i fredningen i sin tid. Amtet har i maj 2004 besluttet en plejeplan for denne del af fredningen med udsætning af får og geder til at holde uønskede vækster nede. Det er ud fra et landskabsæstetisk synspunkt værdifuldt med en stor, åben flade med de fire gravhøje i midten. Dele af både det østlige og det vestlige område er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Begge områder ligger i regionplanen i regionalt naturområde, værdifuldt kulturmiljø, større uforstyrret landskab, økologisk forbindelse, skovrejsning samt særligt værdifuldt landskab og geologisk interesseområde. På trods af at en del af begge områder ligger udenfor kystnærhedszonen (og dermed egentlig ikke hører til i landsplandirektivet) er det helt utænkeligt at Nordjyllands Amt ville tillade sommerhusbyggeri ved Svinkløv, alene på baggrund af de mange beskyttelsesinteresser. Det vestlige område ligger desuden ikke bag et eksisterende sommerhusområde i retning væk fra kysten, og opfylder dermed ikke de fundamentale kriterier i Planloven. Desuden er arealet meget smalt, stærkt opdelt og uden sammenhæng med det eksisterende sommerhusområde, og tillige beliggende indenfor 300 bufferzonen omkring en eksisterende svinefarm. På den baggrund bør som minimum den vestlige del udtages af landsplandirektivet.</p>
Hadsund Kommune:	<p>Øster Hurup 3 og 4</p> <p>Øster Hurup 10</p>	<p>I alt 24</p> <p>63</p>	<p>Bør udtages af landsplandirektivet, da begge arealudlæg er planmæssigt meget uheldige og ganske umotiverede fremspring fra den eksisterende sommerhusbebyggelse. Arealudlægget vil være både landskabeligt forstyrrende i forhold til den i øvrigt fornuftige afgrænsning af det store eksisterende sommerhusområde. Kan ikke anbefales, da det vil være planlægningsmæssigt meget uheldigt at etablere et helt nyt sommerhusområde på vestsiden af den i sommerhalvåret formentlig stærkt trafikerede landevej Kystvejen. Der vil i givet fald blive tale om krydsende trafik af sommergæster til stranden. Samtidig kan man frygte at området ikke bliver solgt og bebygget, da det ligger ved en mindre attraktiv del af kysten, hvilket i øvrigt de mange ledige grunde (i alt 515) i den sydlige del af kommunen vidner om. Arealet bør udta-</p>

			ges af landsplandirektivet.
Pandrup Kommune:	Guldager	81	Forslaget ligger ikke fuldt ud bag ved eksisterende sommerhusområde. Det grænser endvidere op til det fredede Dybdal/Lille Norge, som må forventes påvirket negativt. Der er fortidsmindelinier, skovbyggelinie, diger og hede, alle beskyttet gennem naturbeskyttelsesloven. Disse beskyttelser bør respekteres fuldt ud og det bør sikres at de beskyttede naturområder ikke belastet yderligere. Det anbefales at den foreslåede udstykning i sin helhed udtages af landsplandirektivet.
Thyborøn-Harboøre Kommune:	Vejlby midt 2	34	Den sydlige del af området kommer for tæt på de viste søer øst herfor, og at områdets sydgrænse i konsekvens heraf bør lægges på det sted, hvor arealet er smallest. Sydøst for denne afgrænsning bør der ikke udlægges sommerhuse på den nordlige side af jernbanen. Da den nordlige del af området er omfattet af en deklaration, der forhindrer byggeri, og der herudover ligger en sø og et hedeareal, begge omfattet af naturbeskyttelseslovens §3, er det foreningens klare opfattelse, at hele området bør udtages af landsplandirektivet.
Storstrøms Amt:	Sommerhusområde	Antal nye sommerhuse	Bemærkninger
Nysted Kommune:	Birkely	44	Det nye område vil lukke den landskabskile, der strækker sig ind imellem feriecenterarealet og den eksisterende by nord herfor, hvilket foreningen finder landskabeligt uheldigt. Arealbeskrivelsen bekræfter dette forhold
Sydfalster Kommune:	Marielyst 5	259	Det nye område grænser mod syd op til EF-Habitatområdet Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborg Sund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand. DN mener ikke at der bød udlægges nye sommerhusområder umiddelbart udenfor habitatbeskyttede områder da dette vil medføre en negativ belastning af de beskyttede arter og naturtyper, som området er udpeget for.
Sønderjyllands Amt:	Sommerhusområde	Antal nye sommerhuse	Bemærkninger
Haderslev Kommune:	Flovt Strand	50	Bemærkningerne i beskrivelsen af det nye område om, at den nye bebyggelse ikke vil kunne ses fra vandet og stranden på grund af et eksisterende hegn er irrelevant med mindre hegn sikres mod fældning. Herudover er det foreningens

			holdning at der ikke bør udlægges nye sommerhusområder umiddelbart udenfor EF-habitatområder, da dette vil medføre en negativ belastning af de beskyttede arter og naturtyper, som området er udpeget for.
Skærbæk Kommune	Kromose Nord Toften Nord	20 43	Den østlige del af området med det beskyttede engareal bør markeres som område, der ikke må bebygges.
Aabenraa Kommune:	Sandskær	32	Arealet bør udtages af landsplandirektivet, idet en almindelig sommerhusudstyknings i 32 individuelle sommerhusgrunde vil være fuldstændig fejlplaceret på dette sted. Det omliggende feriecenter (Dansk Folkeferie) er karakteriseret ved meget fint indplacerede klynger af hytter/huse langs koterne i et stærkt kuperet landskab, og en udnyttelse af det foreslåede areal bør af landskabelige grunde fortsætte denne bebyggelsestype som samlet bebyggelse – ikke som individuelle sommerhuse.
Vestsjællands Amt:	Sommerhusområde	Antal nye sommerhuse	Bemærkninger
Dragsholm Kommune:	Nekseløvej/Teglværksvej	80	Her er et eksempel på at det ville have været værdifuldt at landsplandirektivet havde oplyst om varetagelse af kulturmiljøinteresserne i området. Tværs gennem det foreslåede nye område og sydøst herfor går en vej med en bebyggelsesstruktur, der ligner en meget fint bevaret husmandskoloni. Udlægget af det foreslåede sommerhusområde vil delvist ødelægge et sådant kulturmiljø. Arealudlægget virker desuden uplanlagt og landskabeligt rodet.
Århus Amt:	Sommerhusområde	Antal nye sommerhuse	Bemærkninger
Grenå Kommune:	Fuglsang II	99	Arealet har ingen sammenhæng med anden samlet bebyggelse i området og vil komme til at virke landskabeligt uheldigt som en isoleret "sommerhus-ø". Arealet bør derfor udtages af landsplandirektivet.
Nørre Djurs Kommune:	Bønnerup Strand – Skibsbyggervej	264	Området er i regionplan- og kommuneplan udlagt til ferie- og fritidsformål med mulighed for at etablere hotel, ferieby eller lignende. Dette arealudlæg åbner mulighed for at finde løsninger, der tilgodeser hensynet til de tre fortidsminder i området i form af landskabskiler eller lignende til det omgivende landskab. En

	Fjellerup Strand - Fløden	114	<p>udstyknig til almindelige sommerhusgrunde vil næppe varetage dette hensyn, med mindre landsplandirektivet angiver rammer herfor. Derfor bør sådanne specificerede rammer for lokalplanlægning indarbejdes i landsplandirektivet.</p> <p>Tilsammen med den foreslåede udvidelse ved Fælledvej lægges der op til 360 nye sommerhusgrunde ved Fjellerup Strand. Området ved Fjellerup Strand har i forvejen 1467 sommerhuse og 67 ubebyggede grunde. Bliver forslaget en realitet vil der fremover være 1903 sommerhuse ved Fjellerup Strand. Det vil medvirke til en øget og dermed meget problematisk belastning af områdets natur.</p>
	Fjellerup Strand - Fælledvej	246	<p>Den østlige del af området, Fjellerup Kær, er et idyllisk miljø med høje træer og gamle bindingsværksejendomme. Området ligger indenfor skovbyggelinien omkring Meilgaard Skov og er desuden pålagt fredskovspligt. Meilgaard Skovs rige dyreliv omfatter bl.a. kronvildt, råvildt samt en stor bestand af dådyr. Kronvildtet er af den gamle danske stamme, som indvandrede kort efter sidste istid, og hvorfra bestandene i resten af Jylland delvist stammer. Bestanden er meget sky og bebyggelse tæt på skoven vil efter al sandsynlighed få bestanden til at fortrække fra området. Byggeri indenfor skovbyggelinien vil betyde, at skoven vil få bebyggelse langs hele den vestlige side af skoven. Det er vigtigt for bestanden af kron dyr, dådyr og rådyr, at der findes græsarealer foran skoven, da dyrene dels kan trække ud på disse for at græsse og dels opfatter disse arealer som en sikkerhedszone, hvor eventuelle farer kan ses på stor afstand. Endelig skal det oplyses at det udlagte areal står under vand gennem hele vinterhalvåret. Byggeri på arealet vil være betinget af en omfattende dræning, som uden tvivl være ødelæggende for store dele af naturværdierne i området.</p> <p>Med den store landskabsværdi, som i beskrivelsen tillægges Fjellerup Fælled, bør denne heller ikke bebygges.</p> <p>På den baggrund bør hele området, benævnt Fællesvej i direktivet, udgå.</p>
		I alt: 1860 sommerhuse	

Danmarks Naturfredningsforening opfordrer miljøministeren til at tage de nævnte foreslåede arealudlæg ud af landsplandirektivet forud for den endelige vedtagelse, idet de alle har så store natur- og landskabsværdier eller kulturhistorisk betydning, at en udlægning af dem til sommerhusområder vil være i strid med Planloven og grundlaget for udpegningen.

Såfremt forslaget til landsplandirektiv vedtages endeligt i den foreliggende form, er der tale om et spekulativt projekt uden natur- og miljømæssigt potentiale.

Med venlig hilsen

Birgitte Bang Ingrisich, Danmarks Naturfredningsforening
Direkte: 39 17 40 19, bbi@dn.dk